

črno skorjo dreves ter vzbudi sok v njih. Kedar potlej v noči postane mrzlo, zmrzne sok in evo ti razpoklino! Bela barva apnenega mleka pa ovaruje drevo pregorkih žarkov solnca.

Mlado drevje se pa obveže s trnjem, trstjem ali tudi s turševino. To ga obvaruje še najhitreje zajčjih zobov. V to se priporočuje še več drugih reči, toda ne vemo, če se je še na katera zanesti bolj, kakor na le-oni reči. Imenitno je potlej še to, da razrahljamo okoli dreves zemljo, predno nastopi popolna zima. Izgodi se to s prekopanjem. S tem se vkonča iz ene strani veliko škodljivcev, ki leže v zemlji, iz druge pa se odpre zraku in mokroti pot do koreninja. Oboje je za drevesa potrebno.

Dokler še dopušča vreme, sme se tudi pogledati v venec, v vejevje dreves ter izpraviti iz njega vse nepotrebno ali poškodovano. Razuma pa je v tem treba, če nočemo, da si naredimo več škode, kakor pa korist. Tu gre za dvoje reči, za les pa za sadje, treba je torej prave mere. Ker je svetlobe in toplote potreba, da se sadno brstje napravi in razvije, za to je treba vejevje držati precej zračno, tedaj mora ves les, ki je tu na poti, brez usmiljenja v kraj. Na poti pa je, 1. ako se veje križajo; 2. ako rasto veje na znotraj ali so sploh pregoste; 3. ako visé veje preveč na zemljo in 4. ako so veje stare in tedaj neplodne.

Kedar pa izrezuje človek veje, naj pazi, da jih odreže tik debela, tik pri krogih, ki jih ni težko videti. Samo tako je mogoče, da se rane prej ko prej zacelijo. Rane, ki jih nareja žaga, treba ti je z nožem lepo gladko prirezati ter z lesno smolo zamazati. Ako nastane prerano zima ter ti ni mogoče tega več opraviti, stori pa vsaj to, da poiščeš nevarne zalege škodljivcev, izlasti zlatoritka, beliča in krožca. Prva dva nastavitva svoja jajca na gornji strani lista, zvijeta ga zatem ter ga z nitjo privežeta na vejo. Te zalege torej vidiš na drevju, ki stoji sicer brez listja. Krožec pa ovije svojo zalego okoli tenkih vejic ter imajo le-te podobe malih koralek. V tem času jih po takem vidi človek brez težave ter jih zbere pa vkonča v ognju. Spomladi pa je to opravilo že težko, posebno, kedar že gosénice lezejo.

Če se bliža zima h koncu ter že sneg kopni lezoč v zemljo, ta čas pa je najboljši za gnojenje dreves, najhitreje in najbolje vleze namreč gnoj s sneženo vodo v zemljo. Kdor ravna s sadnim drevjem tako, sme se zanesti, da njegov trud ne bode zastonj. Ako mu drevje že ne stori vsako leto po obilem, nekaj mu splača pa skorej vselej njegov trud.

Gospodarji sejajte in nasajajte jelše.

Meseca novembra se nabere jelševih štručic navadno od tistih starih dreves, ki se posekajo ter se po travniku na vlažnem kraju

zemlja razpraska in seme poseje za tem pa se malo potlači ali povlači. Čez 2 leti so sadike za presajanje. Ker drv vedno bolj primanjkuje, bilo bi želeli, naj bi gospodarji meje po travnikih, za vodami po obrežju in pašnikih nasajali. Ker se pozneje štori močno razrastejo, je dobro, da se jelše en čevlj od meje sadijo, sicer večkrat prepri in tožbe nastanejo, ker drž. zak. § 422 pravi, da sme sosed čez mejo viseče veje in drevje za se porabiti. F. P—k.

Sejmovi. Dne 19. novembra v Ivniku, pri sv. Juriju na Pesnici, v Podsredi, na Ljubnem, v Rušah, na Gornji Polskavi in v Slov. Gradcu. Dne 21. novembra v Slov. Bistrici.

Dopisi.

Iz Maribora. (Dobrote nemškega uradovanja.) Koliko škode je že trpelo slovensko ljudstvo zaradi nesrečnega nemškega uradovanja, zaradi tega, ker gospodske ne rabijo, kedar imajo s Slovenci opraviti, slovenskega jezika, se ne more preценiti. Kolikokrat so priče v resnici drugače govorile, kakor je potem zapisano, koliko pogodb je drugače zapisanih, kakor so jih stranke sklenile! Pri vsem tem pride ubogi slovenski kmet v največo škodo, ker podpiše, kar ni govorjeno, kar ni pogojeno. Zatorej je opravičena tirjatev slov. narodnjakov, naj se s slovenskimi strankami uraduje samo slovenski. List „Südsteirische Post“ objavlja ravnokar slučaj, ki zopet kaj jasno osvitljuje te čudne „dobrote“, ki jih ima nemško uradovanje za slovenskega kmeta. — Nek odvetnik, in sicer nemški odvetnik, dogljal je med dvema slovenskima kmetoma, pravdajočima se za neko parcelo, sodnijsko poravnavo. Toženec se podvrže spravi, ter mu nemški odvetnik odstavek o stroških raztolmači, češ, „pa tožbene stroške boste plačali“. V nemško pisan protokol ali zapisnik pa je postavil tožbene stroške in še stroške za odpis in pripis parcele. Ko je sodnik toženemu raztolmačeval poravnavo, se ta brani ter pravi, da o stroških za odpis in pripis ni bilo niti govora, in da si te mora tožnik sam plačati. Nemški odvetnik je toraj hotel te stroške utihotapiti v nemški, kmetoma nerazumljiv zapisnik, ter bi jih potem lahko tožniku in toženemu zaračunal, in bil za eno delo dvakrat plačan. — Ta slučaj nam kaže nekako, zakaj se nekateri gospodje tako protivijo slovenski uradovati. Kdor je pa pameten, ta bo šel samo k takemu odvetniku in notarju, ki dela slovenska pisma: tako bo sam vedel, kaj se zapisuje, in se bo najbolje vsake škode obvaroval.

Od Novecerkve. (Slednja prisrčna zahvala.) Meseca oktobra so veleblagorodni in velenučeni gospod Celjski okrajni glavar prišli

slednjokrat k nam v pisarno Novocerkevské občine, razdelit namreč slednje milodare, katere so: Celjsko c. kr. okrajno glavarstvo, Novocerkevski župan in Novocerkevsko farno predstojništvo za uboge pogorelce zbirali. Lep znesek okoli 1200 fl. smo hvaležni pogorelci sprejeli. Gorko in pristréno zahvalo za ves trud in skrb izpregovoril je v imenu vseh pogorelcev občinski predstojnik gosp. Janez Pinter do gospoda c. kr. Celjskega okr. glavarja. Za to se je omenjeni gospod v kratkih slovenskih besedah tudi zahvalil ter rekel: „Veseli me, da so bili milodari tako zdatni, porabite jih v dober namen.“ Spodobi se torej, da to očitno zahvalo tudi izrečemo tukaj: Vsem milosrčnim srcem naših dobrotnikov naj bo plačnik Jezusovo in Marijino Srce. Bog plačaj ves trud in skrb vsem tistim, ki so blagovolili te milodare pobirati in med nas razdeljevati. H koncu še naj omenim dobrotnike, ki so nam poslali tudi vino. Svetu dobro znana dobrotnica — spoštovana gospa Vrečerjeva iz Vojnika darovala je 10 veder (285 litrov) vina. Nje izgled je posnemal gosp. Orosel Dobrnski ter je doposlal 4 vedra. Vse te kapljice popili so vozniki, ki so zastoj pomagali dovažati pogorelcem potrebne reči. Tem izvanrednim milodarom se imamo torej zahvaliti, da smo že precej vsi pod streho prišli. Postavili smo si poslopja, osnažili in olepšali si ves. Bog daj in Marija dobrega sveta nam pomagaj, da bi v novih poslopih srečno, zdravi in s časom brez dolgov — časnih in večnih — živeli!

Hvaležni pogorelci.

Iz Celja. (Dijaška kuhinja.) Za II. društveno, šolsko leto 1887/8 so darovali: preč. gg.: Stožir, kr. prof. v Zagrebu letnino 5 fl., Franc Fridrih v Libojah dar 2 fl., Ant. Fröhlich, nadžupnik v Slatini letnino 5 fl., Lovro Baš, c. kr. notar v Celju 5 fl., Andrej Pere, not. uradnik v Celju mesečnino 50 kr., dr. Serbec, lani 50 fl., letos zopet dar 8 fl., Ant. Turnšek, trgovec v Nacaretn, letnino 5 fl., slavna Posojilnica v Mozirju, pokroviteljica 50 fl., r. dr. Weingerl, v Krapinskih toplicah letn. 5 fl., Franc Brežnik, c. kr. prof. v Rudolfovem, dar 2 fl., Ant. Brumen, c. kr. sod. pristav v Slov. Bistrici, letnino 5 fl., T. Cajukar, c. kr. sod. pristav na Laškem 2 fl., Jan. Pospišal, lekar nar v Konjicah, letnino 5 fl., gospa M. Potočin, Zidanimost letnino 5 fl., g. Strauss, krčmar v Celju 1 fl., M. Ogorevc, trgovec v Konjicah, letnino 5 fl., Fr. Mikuš, nadžupnik v Konjicah letnino 5 fl., dr. Prus, zdravnik v Konjicah, letnino 5 fl., M. Novak, sodnik v Kostanjevci letnino 5 fl., Ivan Fišer, c. kr. notar v Mokronogu letnino 5 fl., Vilb. Venedig, žup. v Središču 2 fl., Mart. Sevnik, žup. St. Peter pod sv. Gorami, letnino 5 fl., Stef. Kocijančič, oskrbnik v Oplotnici letn. 5 fl., dr. Rudolf, odvet. v Konjicah 5 fl., A. Elsbacher, trgovec Laško, letn. 5 fl.,

V. Kolšek, not. kandidat v Mokronogu 2 fl., J. Janič, trgovec v Žalcu 2 fl., slav. Posojilnica v Žalcu, lani 50 fl., letos zopet 25 fl., Iv. Hausenbichler v Žalcu, letn. 5 fl., J. Jeraj župnik v Žalcu, letn. 5 fl., Jak. Janežič, fabrikant v Žalcu, letn. 5 fl., J. Žehel, žup. v Mozirju, kot pokrovitelj, lani 12 fl. 50 kr., letos pa ostanek 37 fl. 50 kr., A. Fišer, žup. pri sv. Jedert nad Laškem 2 fl., J. Kodella, inženir v Mariboru, letn. 5 fl., Iv. Kačič, c. kr. notar v Šoštanju, letn. 5 fl., M. Kos, trg. v Podsredi, letn. 5 fl., M. Kavčič, trg. v Št. Jurju, letn. 5 fl., Jan. Modic, žup. na Prihovi 5 fl., Lovr. Potočnik, dek. Gornjigrad, letn. 5 fl., dr. J. Lipold, žup. pri Velenju, letn. 5 fl., V. Par, žup. v Gotovljah, letn. 5 fl., Fr. Drobnic, trg. na Laškem 3 fl., Iv. Drogenik, žel. uradnik, Zidani most, 2 fl., dr. Fr. Rausch, odv. v Kozjem, letn. 5 fl., dr. Guido Srebre, odv. v Brežicah, letn. 5 fl., A. Rančigaj, kapl. v Št. Petru pod sv. gorami 2 fl., neimenovan podpornik zagotovil je vsaki mesec blage podpore po 4 fl. in podaril za mesec oktober 4 fl., A. Dvoršak, žup. pri Št. Vidu pri Planini 50 fl., Iv. Janežič, pošt. urad. v Pilzen 1 fl. 50 kr., dr. Al. Fohn, c. kr. sod. v Slov. Gradcu 1 fl., dr. K. Gelingsheim, c. kr. prof. v sod. prist. Kozje 5 fl., M. Pleteršnik, c. kr. prof. v Ljubljani 5 fl., Norbert Zanier, trg. v Št. Paul 5 fl., J. Detiček, c. kr. notar, Gornji grad, daroval že do zdaj 75 fl., zdaj pa zopet 20 fl., Krušič, prof. v Celju 4 fl., za neimenovanega 4 fl., Iv. Jerman v Celju, letnino 5 fl., T. Waida, mesečnino za oktober in nov. 1 fl., Lipold Franc v Celju 1 fl. Mesečnino po 50 kr. za november so plačali gg.: Pere Andr., preč. g. Hudovernik Lud., dr. Lemež Urb., preč. g. Irgl Fr., vikar, Vehovar L., Mikuš Val., dr. Horvat, dr. M. Matek, mest. fare kaplan v Celju letn. 5 fl., Fr. Ferline, pos. nabral v Šmarji pri Jelšah 30 fl. 80 kr. V imenu naših dijakov se pristréno zahvaljuje odbor dijaške kuhinje. Bog plati vsem! Prosimo še daljnih milih darov, katerih so naši ubogi, pridni dijaki zelo potrebni, da imajo vsaj enkrat na dan toplo dobro hrano. Vsaki znesek se hvaležno sprejme.

Maks Veršec, Mihael Vošnjak,
blagajnik, predsednik.

Iz Ptujja. (Izkaz.) Dijaška kuhinja v samostanu č. g. minoritov, daje za šolsko leto 1887/88 tale I. mesečni izkaz od 17. septembra do 31. oktobra 1887. Vsak dan obeduje 18—23 dijakov; razdelilo se je doslej 857 kosile v vrednosti 128 fl. 55 kr. Darove so poslali naslednji p. n. dobrotniki oziroma društva: Slavna družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 50 fl.; gosp. Raisp Ferd, umir. oskrbnik v Ptujju 10 fl., g. Lilek Emil, c. kr. prof. v Sarajevu 10 fl., g. dr. L. Čuček v Orebiču 10 fl., č. g. Rodošek A., župnik v Smartnem 5 fl., č. g. Grabar Mih., umir. žup. pri sv. Urbanu 5 fl., č. g. Korošec

Fr., kaplan na Planini 5 fl., č. g. Sattler J., kapl. pri sv. Barbari v Haložah 4 fl., g. Kupljen A., notar Črnomlji 3 fl., č. g. Kunce Jan., žup. v St. Jurju na Ščavnici 2 fl., č. g. Purgaj Jur., kapl. v St. Martinu pri Slov. Gradcu 2 fl., č. g. Roškar Fr., bivši kapl. v Zavrču 2 fl., g. dr. Gross Fr., c. kr. dr. pristav v Ljubljani 1 fl. 25 kr., č. g. Simonič Jan., žup. v St. Janžu na Dr. p. 1 fl., g. Brauner Lud. v Šmariji 1 fl. Vsem blagim dariteljem in ljubiteljem uboge učeče se mladine pristrčna hvala! Bog plati! Nadalnje milodare vzprejema č. g. o. B. Hrtiš, gvardijan na Ptuj.

Iz Bučkovec pri Malinedelji. (Letina — naše društvo.) Jako lepo nam vreme ugaja že celo jesen, da se lahko ozimina razvija prav lepo. Kupčija s sadjem je trajala do sedaj prav živahno, cena je bila 12—16 gld. za 10 avstr. veder natresenega sadja in je hvala Bogu, letos tega zemeljskega pridelka prav obilo, kmet prejema vsaj v tej stroki nekaj okroglega, z ajdo pa je letos slabeje, kakor z drugim žitom. Vinogradi pa niso nič prav ugajali, v njih je letos že itak rast zaostajala, tako da nam ni bilo najboljša kapljice pričakovati, tem manj, ker nas je že zadnji čas t. j. dne 18. avgusta sopet grozna toča poklestila. Za tem pa je listje trte nenavadno, večidel po vseh zahodno ležečih vinogradih suho. To uimo strokovnjaki letošnji stalni suši pripisujejo, trta je gola, kakor po boleznih peronospora viticola zadeta. Leposlovno bralno društvo pri Malinedelji šteje blizu 80 udov, ter mladina skrbno čita raznovrstne časopise in knjige. To je kaj lepo znamenje! J. V.—k.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Obravnave v delegacijah gredo gladko in vseh troje ministrov bode lahko zadovoljno z njima, minister vunanjih zadev, grof Kalnoky, pa še posebej, kajti njemu je izrekla tudi avstrijska delegacija, kakor že poprej ogerska, svoje priznanje. — Vojni minister, grof Bylandt, želi puške-repetirke take, ki so za manjše strelivo. Kakor se zagotavlja, so te za veliko bolje, kakor puške za večje strelivo in je torej prav, če se naredé take za našo vojsko ali drage so, drage take poskušnje. — Dež. glavar štajarski, grof Gund. Wurmbrand je postal tajni svetnik Nj. veličanstva. — Za gluhoneme otroke so naredili v Gradcu velikansko poslopje. Oken ima 378 in zida je 244 metrov na dolgo, stane pa 208.000 gld. celo štaj. deželo, torej tudi nas Slovence. — V Bistrici na kor. Zili ustanavlja se podružnica sv. Cirila in Metoda. Ona je tretja na Koroškem. — Bolj, ko ruje liberalna nemška gospôda zoper škofa dr. Kahna, bolj se oklepa svojega višjega pastirja dobro, katoliško ljud-

stvo ter podpisuje z navdušenjem adreso, ki bode liberalni gospôdi očitvidno znamenje, da ljudstvo ne stoji za-njo. Škoda, da pri volitvah nima dobro ljudstvo še dovolj moči. — V Ljubljani je vojska med mesarji. Doslej je bila cena mesu še čez 60 kr. za kilo, sedaj pa ga dajo že za 50 kr. Tega je kriv mesar, ki je prvi mesu nastavil ceno na 56 kr., za njim pa so še potlej drugi hoté ali nehoté šli na nižjo ceno. — Na Kranjsko so prišli oo. jezuitje in sicer v Ljubljano. Mil. knezoškof, dr. Missia, so jim priredili lepo poslopje v stanovanje. — Žganje tirja na Kranjskem zmerom več žrtev, zadnji teden je v Poljanski dolini ubil delalec tovariša, te dni pa v Preski mož ženo, oba vsled žganja. To je hudó. — Na c. kr. gimnaziji v Gorici se začena že nekako vpeljevati slov. poduk in ste sicer letos že v 2. in 3. razredu slov. paralelki. — V papirnico v Podgori pri Gorici jemljejo le bolj ital. delalce, domače pa še rivajo iz nje. Tu bode treba, da seže tamošnje vrlo županstvo vmes ter razjasni gospodarjem papirnice to krivico. — Trst ima dobro kacic 50.000 slov. prebivalcev in po vrhu še je vsa okolica slovenska, vse eno pa je mestni zastop lašk na silo in se upira sedaj, kar največ more, zoper odlok ministra, da se sme vpisavati v zemljiščne knjige tudi slovenski. Upamo, da bode ta upor brez uspeha. — Hrv. sabor zboruje te dni. Posl. Amruš se je pritožil, da nastavlja vlada preveč Madjarov v hrv. službe, ban Khuen-Hedervary pa je odgovoril, da to ni resnica. Kateri izmed njiju trdi resnico, mi sicer ne znamo, toda tako „v en dan“ menimo, da poslanec ni govoril. — V Bosni in Hercegovini stane drugo leto, ako jim gre vse po volji, dež. bramba samo še 4½ milijona, za polovico manj, kakor letos. Kar je še pa bolje, je to, da so dohodki, ki jih prejema država iz teh dežel, vsako leto večji in torej drugim deželam ni treba več šteti za njiji. — Madjari so si vedno v strahu, da jih s časom zmanjka, zato pa silijo svojo madjarščino drugim narodom, ki živé pod krono sv. Štefana, češ, da bode takó število Madjarov višje. Sedaj pošiljajo sirote, to je otroke brez starišev, naj so bili le-ti ali že Nemci ali Slovaki ali Hrvati, v čisto madjarske kraje. Tako bi jih radi v Madjare prelevili. Pregnani pa so vam torej ti Madjarje.

Vunanje države. Srbija je slej kakor prej prijazna Avstriji. Minister Ristič, da-si je sicer prijatelj Rusije, ni zoper to prijateljstvo, čudno pa je vendar-le, da gre te dni več mladih srbskih častnikov v Rusijo na višje vojaške šole. — Mladi bolgarski knez, princ Kobarski, preustraža svojo vojsko; kakor je podoba, uredi si jo po avstrijskem kopitu, deset mladih Bolgarov se nahaja že v avstrijskih vojaških šolah. — V Rumuniji dobodo novo po-